

Medicina de Familia. SEMERGEN

<https://www.elsevier.es/semergen>

284/78 - EXERCICI INTENS: ALTERACIÓ ENZIMÀTICA

S. Manero Fuster, D. Petitbó Antúnez, C. Escobairo Platero, M. Ferrero Fidalgo, M. López Sans i C. Sánchez Urquijo

Metge de Família. ABS Santa Eulàlia Nord. Hospitalet de Llobregat. Barcelona.

Resumen

Descripció del cas: Home 24 anys, sense hàbits tòxics, al·lèrgies conegudes ni antecedents patològics d'interès. Practica molt esport de manera habitual i des de fa poques setmanes. Refereix lleu dolor muscular des de fa uns dies. En una analítica demanada per dermatòleg per acné s'afegeixen les CK (pel dolor muscular encara que sigui lleu) i es troba una AST 53 U/L i CK 985 U/L. Reinterrogant al pacient, refereix exercici físic intens al gimnàs. No té antecedents familiars de malaltia muscular i el seu desenvolupament motor en la infància va ser normal.

Exploració i proves complementàries: Exploració física normal, sense dolor a la palpació de la musculatura.

Judici clínic: Sospitant l'exercici com a causa de l'alteració enzimàtica, es recomana suspendre l'exercici físic i forçar ingesta hídrica. Als cinc dies CK i AST completament normalitzades

Diagnòstic diferencial: Causes de rabdomiòlisi: traumatisme directe, contracció muscular excessiva, isquèmia, hipertèrmia, tòxics (alcohol, cocaïna, anfetamines), fàrmacs, toxines (verí de serp, CO), alteracions metabòliques (cetoacidosis, coma hiperosmolar, hipotiroïdisme, hiponatremia, hipofosfatèmia, hipokalèmia), infeccions, malalties musculars, dèficits enzimàtics hereditaris, altres (retirada de Ldopa, síndrome anticol·linèrgica). Causes de transaminitis: alcohol, cirrosi, infeccions víriques, esteatosi, fàrmacs, autoimmunes, hemocromatosis, dèficit d'alfa 1 antitripsina, malaltia de Wilson, cel·liaquia, miopaties, hipertiroidisme, exercici intens, sarcoïdosi, malalties de vies biliars, neoplàsies amb metàstasis.

Comentari final: La rabdomiòlisi i l'elevació de transaminases induïdes per l'exercici cada vegada són més freqüents degut a la popularització de l'exercici físic, l'entrenament en gimnàs i el consum de suplementos nutricionals per augmentar la massa muscular; un dels més utilitzats és la creatina, que pot augmentar més de 100 vegades el valor normal de CK. Les transaminases augmenten tant per la dieta rica en proteïnes com per la destrucció de les fibres musculars.

Bibliografia

1. Álvarez Martínez H, Pérez Campos E. El paciente con hipertransaminasemia. Rev Fac Med UNAM. 2005;48:58-65.
2. Salas Heredia E, Senabre Gallego JN, Santos Soler G, Rosas J, Grupo Aire MB. Rabdomiolisis inducida por el ejercicio y agravada por suplementos de creatina. Rev Sociedad Val Reuma. 2015;6:29-32.
3. Henares García P. Rabdomiolisis secundaria a ejercicio físico en un gimnasio. Semergen. 2012;38:53-5.